31 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă

5 lei

Vineri, 7 ianuarie 2022, nr. 3 (7032), anul XXXI

12 pagini

■ Proiect turistic, blocat de neglijența parlamentarilor PAGINA 3
■ Ministerul Agriculturii, în întârziere cu transmiterea Planului Național Strategic la Bruxelles PAGINA 3
■ Fed-ul sperie din nou piețele PAGINA 4

■ Ministerul Finanțelor a împrumutat 710 milioane lei de pe piața internă PAGINA 8

■ SCANDAL POLITICO-SPORTIV / Cazul Djokovici rămâne deschis până la începutul săptămânii viitoare PAGINA 10
■ Importurile Chinei și exporturile Statelor Unite au impulsionat comerțul global PAGINA 11

■ ALEXANDRU RIZEA, PREȘEDINTELE LEMET: "2021 a fost un an bun" PAGINA 11
■ FAO: În 2021 au fost înregistrate cele mai ridicate prețuri ale alimentelor din ultimii zece ani PAGINA 12

GRAM AUR = 253,1450 RON | **FRANC ELVEȚIAN = 4,7587 RON** | **EURO = 4,9431 RON** | **DOLAR = 4,3708 RON**

"Dacă politicul nu ajută mediul de afaceri, măcar să nu-l încurce"

(Interviu cu doamna Cristina Chiriac, președintele CONAF)

Trebuie să conștientizăm că ceea ce se întâmplă este efectul „delăsării" din ultimii ani, este de părere Cristina Chiriac, președintele Confederației Naționale pentru Antreprenoriat Feminin (CONAF). În opinia domniei sale, a venit momentul scadenței, la nivel European: "Criza sanitară ne-a arătat un sistem de sănătate deficitar, cu sincope și slabe dotări, care s-a dovedit a fi supraaglomerat și imposibil să facă față unei pandemii". Cristina Chiriac spune că dacă mediul de afaceri nu poate să fie ajutat de politic, atunci măcar să nu fie încurcat. "Evident că este nevoie de o conlucrare permanentă și susținută între public și privat, un dialog constructiv și intens între decidenții politici și reprezentanții mediului de afaceri pentru a identifica împreună soluții la problemele apărute. Ceea ce ne dorim de mai bine de 20 de ani este predictibilitate și înțelegere a faptului că business-ul nu se conduce pe baza deciziilor luate peste noapte, ar fiecare modificare, indiferent de natura sa, făcută la nivel guvernamental, ne influențează activitatea".

Reporter: Am încheiat al doilea an de pandemie... Cu ce sentiment treci oamenii de afaceri din România în 2022?

Cristina Chiriac: A fost un an greu, cu provocări multiple care ne-a făcut să ne adaptăm continuu unor condiții incerte și unor măsuri imprevizibile, cu efecte imediate. Efectele pandemiei s-au resimțit în toate domeniile de activitate, cu accente pregnante în unele sectoare care au avut de suferit restructurări masive sau chiar închiderea activității. Sunt însă și domenii care se pot numi „câștigătoarele" crizei pandemice, identificând oportunități de creștere și dezvoltare. Cred că indiferent de domeniul de activitate în care antreprenorii activează, sentimentul cu care trec în anul 2022 este de speranță și dorință ca „trauma" pandemică să nu se mai repete și în anul ce va veni. La nivel personal, îmi doresc sănătate și dacă am învățat ceva în anul care tocmai a trecut a fost că „niciodată să nu spui niciodată" și „întotdeauna poate fi și mai rău", iar începând cu anul acesta îmi doresc reașezare și consolidare pe plan economic și social.

Reporter: Cum a reușit mediul de afaceri să traverseze 2021, având în vedere cele trei mari crize – cea a sănătății, criza energetică și cea politică?

Cristina Chiriac: Într-adevăr, au fost trei crize, din care două, respectiv cea pandemică și cea energetică, au afectat întreaga omenire. Cred că trebuie să învățăm că inclusiv resursele de care dispunem nu sunt infinite și adaptabilitatea la nou trebuie făcută cu înțelepciune și chibzuință. Traversăm o perioadă de tranziție în sfera energetică, ceea ce presupune schimbarea de paradigmă, iar o astfel de schimbare se face cu costurile pe care le resimțim cu toții. Așadar, trebuie să fim mai responsabili, să căutăm alternative și nu în ultimul rând să identificăm rapid soluții la problemele apărute în sectorul energetic. Doar prin investiții masive în energie putem să reducem impactul schimbărilor climatice, al decarbonizarii și al trecerii pe combustibili nepoluanți. Trebuie să conștientizăm că ceea ce se întâmplă este efectul „delăsării" din ultimii ani… iată, a venit momentul scadenței la nivel european vorbind. Criza sanitară ne-a arătat un sistem de sănătate deficitar, cu sincope și slabe dotări, care s-a dovedit a fi supraaglomerat și imposibil să facă față unei pandemii. Din păcate, contextul general pandemic a produs pierderi de vieți omenești și a readus în atenția noastră nevoia de a investi în sănătate, ca principal serviciu public oferit cetățenilor oricărui stat. Totodată, criză politică declanșată la noi nu a făcut altceva decât să accentueze imprevizibilitatea cu care mediul de afaceri s-a obișnuit deja, să pună presiune pe companii și antreprenori, cărora deja le este extrem de greu să supraviețuiască crizelor amintite anterior și a demonstrat imaturitate la nivel de factori politici, indiferent de coloratura și apartenența doctrinală. Ca de obicei, mediul de afaceri a fost nevoit să se descurce singur, să se adapteze și să își reconfigureze business-ul după propriile calcule și estimări, încercând să supraviețuiască acestor trei crize suprapuse, cu efectele dintre cele mai diverse pe toate palierele de activitate economică.

Reporter: Care sunt domeniile câștigătoare ale acestui an și care sunt cele pierzătoare?

Cristina Chiriac: Cu toții suntem câștigătorii acestui an pentru că am reușit să supraviețuim unui context cu care nu ne-am mai întâlnit niciodată. Turismul, transporturile și domeniul ospitalității și al restaurantelor sunt doar primele sectoare lovite dur de criza provocată de noul coronavirus.

A CONSEMNAT
EMILIA OLESCU

(continuare în pagina 11)

Anul bursier 2021 – între cei mai buni din istoria BVB

● BET a depășit în premieră pragul de 13.000 de puncte ● Trei listări de companii în Piața Reglementată și 20 în Piața AeRO ● Autoritatea de Supraveghere Financiară arată că este incapabilă să supravegheze piața

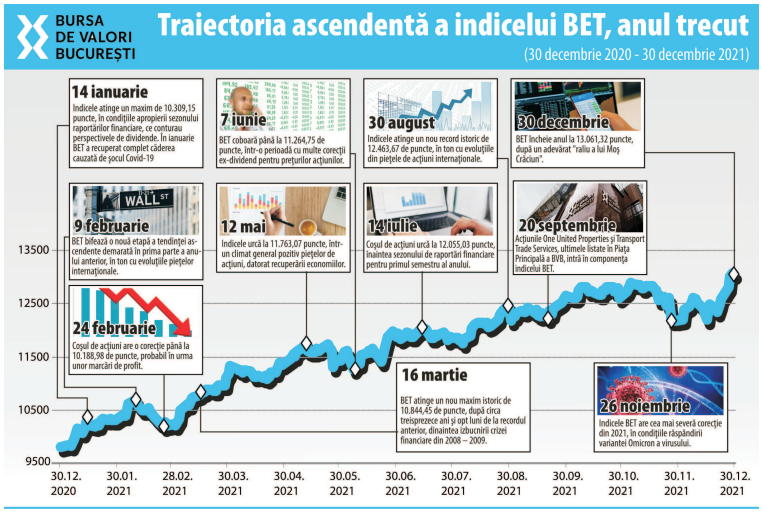

Tendința ascendentă demarată de indicii Bursei de Valori București (BVB) în prima parte a anului 2020 după căderea severă provocată de șocul Covid-19 a continuat în 2021, an în care, într-un climat internațional favorabil actrivelor de risc, toate coșurile de acțiuni ale pieței noastre de capital au avut evoluții spectaculoase.

Indicele BET, ce reunește cele mai lichide nouăsprezece acțiuni de la BVB, a depășit pentru prima dată în istorie pragurile de 12.000 și 13.000 de puncte, încheind anul cu un avans de de 33,2%, în timp ce cu tot cu dividende, indicele a avut un randament de 40%.

Dragoș Mesaroș, director de tranzacționare al casei de brokeraj Goldring, ne-a spus: "Anul 2021 a fost unul dintre cei mai buni din ultimul deceniu, la bursă".

Afirmația brokerului vine în condițiile în care, în ultimii zece ani, doar în 2019 indicii de la BVB au avut evoluții peste cele de anul trecut. În schimb, din punctul de vedere al listărilor, 2021 a fost probabil cel mai bun an din istoria bursei noastre.

2021 - poziționat perfect pentru piețele de acțiuni

În Statele Unite și Europa, indicii au avut creșteri pe linie, Standard & Poor's 500 și Stoxx 600 încheind anul cu aprecieri de 27,9%, respectiv 22,2%. În esență, evoluția acțiunilor a fost ancorată în elementele care dau direcția prețurilor pe termen lung – perspectivele economiilor, profiturile corporațiilor și politica monetară a băncilor centrale. Or, 2021 a fost poziționat perfect pentru performanța piețelor de acțiuni. După reculul puternic din anul anterior, cauzat de măsurile impuse de autoritățile de pe tot globul pentru limitarea răspândirii pandemiei COVID-19, odată cu apariția vaccinului și ridicarea treptată a restricțiilor, economiile s-au instalat pe un trend viguros de creștere, cu perspective de a obține performanțe nemaiatinse de zeci de an. Dinamica economică s-a reflectat în profiturile corporațiilor care, pe parcursul anului au raportat rezultate financiare preponderent peste estimări, iar Rezerva Federală și Banca Central Europeană au ținut dobânzile la zero și au continuat programele de relaxare cantitativă.

În acest context favorabil internațional, alături de factori din plan intern precum dividendele acordate de companii, prezența fondurilor Pilon II care asigură o cerere constantă pentru acțiuni și free-float-ul relativ redus al multor companii importante de la BVB, indicele BET-BK, reperul de randament al fondurilor de investiții în acțiuni, a avut un avans de 34,67%, anul trecut, în timp ce pentru indicele extins BET-XT cu tot cu dividende, randamentul a fost de 37,08%.

Marcel Murgoci, director de operațiuni în cadrul Estinvest, spune: "În opinia mea, a fost o evoluție oarecum firească, ținând cont de situațiile financiare publicate de către emitenți. Spre sfârșitul anului au apărut o serie de temeri legate de întreruperile din lanțurile de aprovizionare cu materii prime, alături de creșterile puternice ale prețului energiei, elemente care deja afectează și vor afecta companiile. În esență, piața a fost condusă în continuare de evoluția și efectele pandemiei, fapt ce a influențat pozitiv sau negativ prețurile acțiunilor, în funcție de situație".

Unul dintre efectele măsurilor luate de către autorități pentru limitarea răspândirii pandemiei este inflația, ce a început să-și arate colții în a doua parte a anului și care deja a început să forțeze băncile centrale să crească ratele dobânzii de politică monetară.

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 9)

REVOLUTIA DIN KAZAHSTAN

Kazahstanul - o nouă Ucrainăă?

PETRU ROMOȘAN

Negocierile ruso-americane de la Geneva din 9-10-12 ianuarie 2022 au început cumva în Kazahstan la 2 ianuarie, printr-o tentativă de „revoluție colorată", un nou Maidan? Președintele Kazahstanului, Kassim-Jomart Tokayev (omul Rusiei), la fel ca acum câțiva ani Assad al Siriei, a cerut sprijinul Rusiei și al Organizației Tratatului pentru Securitate Colectivă (organizație condusă, de facto, de Rusia).

Poliția kazahă a afirmat că mai mulți manifestanți au fost „exterminați", iar câteva sute arestați. Banca Centrală a suspendat activitatea tuturor instituțiilor financiare, după ce câteva bănci au fost prădate. Internetul nu mai funcționează de câteva zile. Protestele au început din cauza creșterii (provocatoare și inutilă !), de la 1 ianuarie, a prețului gazului GPL, folosit masiv de autovehicule. Tulburările au demarat în regiunea Mangistau, în orașele Janaozen și Aktau (de la Marea Caspică), și s-au extins în mai multe orașe, printre care Almati (Alma-Ata pe vremea URSS), capitala economică a țării, unde au fost incendiate reședința prezidențială, sediul primăriei, iar sediul Parchetului a fost devastat. Protestatarii au ocupat și aeroportul din Almati. Guvernul a fost demis și fostul dictator al Kazahstanului, Nursultan Nazarbaiev (30 de ani de dictatură), a fost eliminat din postul de director al Centrului pentru Securitate Națională (…). În regiunile vestice ale țării, de la Marea Caspică, unde se găsesc cele mai importante zăcăminte de petrol, au fost și sunt prezente în ultimii 30 de ani marile companii internaționale de exploatare: ExxonMobil, ENI, Shell, Total, BP, China National Petroleum Corporation, ConocoPhillips, Inpex, KazMunayGas etc., cu „contractorii" lor.

(continuare în pagina 12)

Gaze scumpe, gaze lacrimogene

● Violențe în Kazahstan - cele mai ample proteste din ultimele decenii ● Zeci de protestatari, uciși de Poliție ● Banca Națională a Kazahstanului a suspendat activitatea tuturor instituțiilor financiare ● În întreaga țară a fost decretată starea de urgență ● Președintele kazah a cerut sprijin Rusiei, care a anunțat că se va consulta cu Kazahstanul și cu ceilalți aliați ai săi asupra unor posibile măsuri suplimentare pentru sprijinirea "operațiunii antiteroriste" ● UE a cerut Rusiei să respecte suveranitatea și independența Kazahstanului

Vladimir Tretyakov/AP/dpa/picture alliance

Kazahstanul se confruntă, zilele acestea, cu cele mai ample proteste din ultimele decenii, generate de scumpirea prețurilor gazului natural lichefiat (GPL).

Protestele au început duminică, în orașul Janaozen, din vestul țării, după care s-au extins spre Aktau, oraș situat pe malul Mării Caspice, apoi în Almati.

Conform presei locale, furia manifestanților, declanșată inițial de scumpirea prețurilor gazului natural lichefiat, s-a îndreptat apoi împotriva fostului președinte Nursultan Nazarbaiev, în vârstă de 81 de ani, care a condus Kazahstanul din 1989 până în 2019 și care își păstrează o mare influență în economie. Nursultan Nazarbaiev este considerat mentorul președintelui actual, Kassym-Jomart Tokaiev. Nazarbaiev este un aliat al președintelui rus Vladimir Putin și a rămas președintele Consiliului de Securitate din țară, însă Kassym-Jomart Tokaiev a anunțat miercuri că el exercită de-acum această funcție.

Manifestațiile neautorizate în prealabil de către autorități sunt interzise în Kazahstan, fostă republică sovietică autonomă, dar care este, totodată, cea mai mare economie din Asia Centrală.

Ieri, zeci de protestatari au fost uciși de Poliție, iar circa 2.000 - arestați pe străzile din Almati, în timp ce încercau să cucerească clădiri administrative în Kazahstan, conform anunțului făcut de forțele de ordine. Mai multe transportoare blindate și zeci de militari au intrat ieri dimineață în piața centrală din Almati, capitala economică a Kazahstanului, unde sute de manifestanți protestau pentru a treia zi consecutiv împotriva guvernului, relatează Reuters, conform Agerpres.

V.R.

(continuare în pagina 12)